

BUNE PRACTICI PRIVIND INFIINTAREA DE INTREPRINDERI SOCIALE IN REGIUNEA VEST

Societatea Nationala de Cruce Rosie din Romania, în calitate de solicitant și partenerul Asociația pentru Dezvoltare Comunitară și Servicii Sociale implementează proiectul cu titlul "ARGUS – sprijinirea înființării și dezvoltării de întreprinderi sociale în regiunile Nord-Vest, Vest și Centru", cu codul SMIS 2014+ 128025, proiect cofinanțat prin Axa prioritară 4. Incluziune socială și combaterea sărăciei, Obiectiv tematic 9: Promovarea incluziunii sociale, combaterea sărăciei și a oricărei forme de discriminare, Prioritatea de investiții 9v: Promovarea anteprenoriatului social și a integrării vocaționale în întreprinderile sociale și economia socială și solidară pentru a facilita accesul la ocuparea forței de muncă, O. S. 4.16: Consolidarea capacității întreprinderilor de economie socială de a funcționa într-o manieră auto-sustenabilă.

Proiectul "ARGUS – sprijinirea înființării și dezvoltării de întreprinderi sociale în regiunile Nord-Vest, Vest și Centru" se derulează în perioada 02 septembrie 2019 – 31 august 2022 și are ca obiectiv general dezvoltarea și consolidarea, în mediul urban și rural, a 21 de structuri de economie socială capabile să se auto-sustină, în cadrul cărora se vor crea 105 locuri de muncă, în vederea combaterii sărăciei prin integrarea pe piața muncii a persoanelor din grupurile vulnerabile și dezvoltarea serviciilor locale. Prin proiect se urmărește astfel stimularea și încurajarea spiritului antreprenorial, dar și dezvoltarea economiei sociale în regiunile Nord-Vest, Vest și Centru. Valoarea proiectului este de 13,791,287.89 lei, 100% finanțare nerambursabilă prin Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020.

În perioada 01.04.2020 – 15.06.2020 s-a realizat înscrierea la programele de formare antreprenorială specifică, pentru cursul Antreprenor în economie socială COR 112032 și pentru cursul Manager întreprindere socială COR 112036. Urmare a susținerii examenelor de absolvire, un număr de 99 de persoane au fost certificate ca absolvenți (53 femei și 46 bărbați), dintre care 71 pentru cursul 1 Antreprenor în economie socială și 28 pentru cursul 2 Manager întreprindere socială.

În perioada **01 iulie 2020 – 31 august 2020** s-a desfășurat *evaluarea planurilor de afaceri și anunțarea celor selectate spre a fi finanțate* ce s-a organizat în baza **unei proceduri transparente, echidistante și obiective**. Persoanele ce au urmat cursurile de formare profesională certificate în cadrul proiectului Antreprenor în Economie Socială sau Manager Întreprindere Socială au depus un număr de 71 de aplicații pentru a participa la competiția de evaluare și selecție a planurilor de afaceri.

Întreprinderile sociale care au fost contractate la sfârșitul lunii februarie pentru a primi ajutorul de minimis sunt din municipiul Arad, județul Arad - **FOTOTECARAD SRL, SC EDUCAMP SOCIAL SRL, COFETARIA STORY CAKE SRL, din comuna Vărădia de Mureș, județul Arad - BAI A BRIKCONCEPT SRL, precum și din municipiul Timișoara, județul Timiș Asociația Vivial și SC BROADMED TEAM SRL.**

La nivelul regiunii Vest, în conformitate cu datele prezentate în Registrul unic de evidență a întreprinderilor sociale se reliefează un număr de 99 întreprinderi de acest tip, cele mai multe fiind menționate în județul Timiș (52) și cele mai puține în județul Caraș Severin (12).

Județ	Număr întreprinderi sociale
Arad	20
Caraș Severin	12
Hunedoara	15
Timiș	52
TOTAL	99

Din perspectiva populației aferente fiecărui județ se evidențiază faptul că există o medie de 4,94 întreprinderi sociale la 100.000 locuitori la nivel regional. Județul are Timiș un număr de 6,91 întreprinderi sociale la 100.000 locuitori, iar județul Hunedoara are cele mai puține întreprinderi sociale la 100.000 locuitori – 3.26.

Județ	Populație*	Număr întreprinderi sociale	Nr. întreprinderi sociale / 100.000 locuitori
Arad	471155	20	4,24
Caraș Severin	320124	12	3,75
Hunedoara	459671	15	3,26
Timiș	752091	52	6,91
TOTAL	2003041	99	4,94

*Populația după domiciliu a județelor, municipiilor și orașelor, la 1 iulie 2018, Anuarul Statistic al României 2018, INS

Aspectele pozitive specifice întreprinderilor sociale – Proiectul ARGUS

ASOCIATIA PENTRU DEZVOLTARE SOCIALA SOCIAL UP

ASOCIATIA PENTRU DEZVOLTARE SOCIALA "SOCIALUP" urmărește consolidarea coeziunii sociale prin sprijinirea activitatilor socio-educative care vizează reducerea atitudinilor discriminatorii cu care se confruntă grupurile vulnerabile în rândul a cel puțin 200 de persoane anual. În prezent, întreprinderea socială are o dotare adecvată (Betoniera de mare capacitate, 800 mp schela, aparat de taiat polistiren, elevator cu brat rotitor, fierastrau circular pentru construcții, mixer manual, instalație de aplicat spuma) și a accesat piața locală (abordarea pieței locale (servicii oferite): promovare OLX, clienți cu care a colaborat deja, etc., lucrări de construcții și finisare, lucrări de izolare termică și cooperarea cu 3 clienți, cifra de afaceri de peste 200 000 lei).

Întreprinderea socială abordează în mod specific și tehnologia și digitalizarea - folosirea echipamentelor IT în managementul organizației: semnatura electronică, internet banking, deviz digital, etc. În privința parteneriatelor sociale are în vedere dezvoltarea de colaborări cu alte organizații neguvernamentale pentru a oferi sprijin persoanelor din categorii vulnerabile.

COFETARIA STORY CAKE SRL

Cofetaria Story Cake vizează consolidarea coeziunii economice și sociale prin dezvoltarea unui sistem de sprijin adresat grupurilor vulnerabile format din minim 10 persoane (persoanelor de etnie roma, familiilor monoparentale, femei) din Municipiul Timișoara și localitățile limitrofe care va aduce o schimbare pozitivă în comunitatea din care fac parte. De asemenea, întreprinderea socială urmărește promovarea capacității de ocupare a grupurilor defavorizate și

supuse riscurilor de excludere sociala prin desfasurarea a 4 campanii de informare privind ocuparea, campanii desfasurate la nivelul municipiului Timisoara si a minim 3 localitati din judetul Timis (cu minim 200 persoane de etnie roma), regiunea Vest. Cofetaria Story Cake SRL va sprijini integrarii pe piata muncii a persoanelor de etnie roma prin derularea de cursuri de formare in domeniul cofetarie/patiserie/ alimentatie publica pentru minim 10 persoane pe o perioada de 15 luni. În prezent, Cofetaria Story Cake SRL are o dotare foarte bună asigurată prin ajutorul de minimis (cuptoare 2 buc, malaxoare 1 buc, mixere planetare 2 buc, frigidere 3 buc, congelator 1 buc, vitrine expunere 3 buc, mese de lucru 4 buc, masina intins aluatul 1 buc, spalator vase 1 buc, masa de lucru cu frigider 1 buc), iar resursele umane sunt compatibilizate cu specificul activitatilor (Cofetar, Ajutor cofetar, Casier, Sofer, Manager). Pana la sfarsitul anului 2021, prin derularea activitatii comerciale a avut incasari de peste 11.000 lei. Cofetaria Story Cake SRL a reusit încheierea unui parteneriat cu un ong care sprijina minorii cu dizabilitati, precum și donarea de produse in vederea strangerii de fonduri pentru diferite cazuri sociale sau medicale. De asemenea, a initiat o activitate inovatoare Briosă si ceaiul - activitate care presupune achizitia de catre participanti a unei briose si a unui ceai cu o suma de 10 lei. Fiecare participant va prezenta o propunere de proiect care sa sprijine solutionarea unei probleme comunitare. Prezentarile pot fi pe teme diferite, fiecare idee va fi prezentata in 5 minute, prezentarea fiind urmata de o sesiune de intrebari. La finalul prezentarilor participantii vor vota ideea castigatoare. Baniile colectati vor fi acordati ca premiu pentru ideea castigatoare.

BAIA BRIKCONCEPT SRL

Întreprinde reea sociala **Baia Brikconcept** vizeaza dezvoltarea serviciilor în comunitatea rurală Vărădia de Mureș prin asigurarea sustenabilității întreprinderii sociale, ca model funcțional și competitiv economic cu participarea a cel puțin 3 persoane angajate aparținând unor categorii vulnerabile pe piața muncii. Prin actiunile sale urmareste promovarea modelului ecologic de producție brichete materiale lemnoase, ca resursă de încălzire pentru consumul industrial și casnic, în defavoarea tăierii necontrolate a materialului lemnos.

Activitatea principala a întreprinderii sociale Baia Brikconcept este producția brichetelor din resturi vegetale lemnoase și comercializarea acestora pentru utilizatori casnici sau industriali.

Implementarea activitatilor este reliefata și prin intermediul aplicării unei metode inovatoare de implicare activă a membrilor comunității în operațiunile inițiate. Familiile nevoiașe implicate în programul de sprijin pentru încălzire vor participa activ într-un program social, structurat pe nevoile de consum. Astfel că acești beneficiari ai întreprinderii sociale participa la adunarea și colectarea resturilor vegetale lemnoase în cotă parte în perioada de vară pentru a beneficia de brichete pentru încălzire pe perioada iernii. Întreprinderea socială are o baza de date cu beneficiari, consolidată cu sprijinul primăriilor aferente, cu care va colabora pe termen lung în furnizarea acestor servicii de sprijin. In cadrul afacerii se urmareste aplicarea inovației în pe următoarele

direcții: dimensiunea tehnologică modernă a întreprinderii, respectiv achiziționarea unei linii complete de brichetare; conceptul de servicii furnizate persoanelor vulnerabile în parteneriat public -privat cu autoritățile locale, (primării) și centre sociale.

FOTOTECARAD SRL

FOTOTECAR AD SRL din municipiul Arad, județul Arad își propune să ajungă cunoscută pe plan local și județean ca prestatori de servicii fotografice-video, web design, editare foto-video, servicii de social marketing, iar misiunea socială va contribui mult la atingerea acestui obiectiv. De asemenea, se vizează creșterea adaptabilității față de o piață în schimbare, întreprinderea social fiind deschisă la adaptare la cererea clienților. Întreprinderea Socială FOTOTECARAD SRL a apărut ca o nevoie de a aduce un plus de valoare în societatea actuală a județului Arad. De la informația citită, până la cărți și înțelegerea complexității pe care o are viața de zi cu zi, toate influențează starea mentală, emoțională, inteligența, starea de bine, sărăcie, alegerile făcute în viață, gândirea critică, toate acestea sunt factori care influențează viața de zi cu zi a tuturor. FOTOTECA își dorește să reușească construcția acestei rețele sociale de factori, influență și educație, care să contribuie la evoluția în bine a societății, prin intermedierea, inițierea și implementarea de activități, campanii și alte activități educative, pe care beneficiarii proveniți din medii defavorizate nu și le pot permite din punct de vedere financiar. Rețeaua socială urmărește să cuprindă parteneriatele cu asociațiile, instituțiile publice profesionale, autoritățile publice, grupul inițiat de voluntari, grupul informal de părinți singuri, preșcolarii, elevii, adolescenții, toți beneficiarii noștri, au loc bine delimitat, și fiecare va parcurge o poveste care să ajute MOBILO-JOCO-TECA să ajute pe fiecare în parte. Fototeca își asumă organizarea de activități social-educative, concursuri finalizate cu tabere educative, care să aducă un plus valoare în viața copiilor, De asemenea, înființarea MOBILO-JOCO-TECA, o bibliotecă mobilă care să ducă cartea în viața copiilor din județ va mobiliza crearea unui grup de voluntari.

Încă de la înființare, întreprinderea are 5 angajați, respectiv: manager, fotograf, specialist marketing, secretar și operator (dintre cele 5 persoane angajate, 2 persoane aparțin grupurilor vulnerabile, respectiv: specialistul marketing este o tânără care a părăsit sistemul de protecție a copilului, precum și secretara care este o femeie cu educație medie, care datorită "etichetei greu angajabilă", datorită vârstei și anumitor probleme medicale, a ajuns în evidența autorităților, ca persoană cu nevoie de sprijin social din partea autorităților. Dotările întreprinderii ca urmare a ajutorului de minimis sunt următoarele: 3 Imach, cabină foto, oglindă magică, casă de marcat, program de editare foto video, dronă, aparat foto Sony, aparat video Sony și obiective pentru fotografiat. De asemenea, s-a finalizat renovarea unui spațiu pentru sediu social. Până la sfârșitul lunii iunie 2022 s-a atins o cifră de 50.000 lei încasați și se lucrează intens la promovarea întreprinderii sociale astfel încât să ajungă cât mai cunoscuți pe piață

În privința misiunii sociale se evidențiază o serie de acțiuni specifice: în urma creării unui grup de whats app, unde s-au adunat peste 40 de cadre didactice, s-au realizat deplasări la școli din județul Timiș, unde în urma lecturii cărții despre voluntariat, elevii au fost provocați la a se gândii la copiii mai puțin norocoși și au fost invitați să adune produse neperisabile, haine, dulciuri, jucării, pentru ei; planificarea și derularea unei campanii sociale prin care li s-a lecturat copiilor despre implicare socială și au fost încurajați să strângă resurse neperisabile pentru a le redistribui în centre care se ocupă cu oameni defavorizați - "Fii tu moș Crăciun anul acesta!"; "Ziua națională a lecturii" desfășurată la 4 clase din comuna Zăbrani, utilizând cărțile achiziționate prin proiectul Mobilo-Joco-Teca, pentru care s-a reușit implicarea societății civile; oferirea de sprijin pentru a susține financiar o fetiță la grădiniță anul acesta școlar; susținerea financiară a 2 mame singure cu plata cheltuielilor lunare pentru mai multe luni; susținerea financiară pentru achiziționarea de accesorii necesare practicării meseriei de coafeză, pentru o tânără instituționalizată.

SC EDUCAMP SOCIAL SRL

SC EDUCAMP SOCIAL SRL din municipiul Arad, județul Arad vizează să ofere acces la servicii educaționale copiilor/tinerilor/familiilor acestora pentru a avea un start mai bun în viață, pentru a mai recupera din carențele de la școală, pentru a-și forma, crește și consolida încrederea în sine, pentru a reduce abandonul școlar, delincvența juvenilă, comportamentele nepotrivite/delicvente, problemele de sănătate, obezitatea, numărul mamelor minore etc. Întreprinderea socială și-a propus angajarea a minim 6 persoane în primele 3 luni de la înființare, din care una este din grupurile vulnerabile pentru prestarea de servicii plătite de educație/formare și/sau consultanță în afaceri. De asemenea, EDUCAMP SOCIAL are ca direcții de acțiune dezvoltarea serviciilor sociale prin acordarea de servicii sociale de îngrijire și educație, gratuit, pentru minim 10 până la maxim 30 de copii/tineri, din familiile defavorizate/ vulnerabile (cu venituri mici), lunar, precum și dezvoltarea serviciilor sociale prin acordarea de servicii sociale de îngrijire și educație, gratuit, pentru minim 2 până la maxim 5 copii/tineri cu tulburări de spectru autist/CES, lunar.

Încă de la înființare, întreprinderea are 6 angajați, respectiv: 1 manager / antreprenor economie socială, 3 formatori, 1 consultant în management și 1 manager marketing. Dintre cele 6 persoane angajate, 1 persoană aparține grupurilor vulnerabile, respectiv unul dintre formatori, care a fost susținut inclusiv cu plata cursului de formator acreditat ANC pentru a putea face parte din echipă. Până în luna iunie 2022, au fost derulate activități economice specifice pentru consultanță obținere fonduri nerambursabile (Microgranturi, Granturi Capital de lucru, SES-uri

rurale, Innotech STUDENT etc.), precum și pentru susținerea de cursuri pregătire profesională și meditații matematice (pentru anul 2021, au avut venituri de 24.411 lei).

În privința misiunii sociale se evidențiază o serie de acțiuni de sprijinire a copiilor proveniți din medii vulnerabile: 31 de copii cu vârste cuprinse între 7 și 14 ani, de la sediul asociației OAZĂ Arad au mai remediat din curențele educaționale la matematică și limba română, au participat la activități care i-au ajutat să își dezvolte și să își stimuleze abilitățile de a lucra manual, să își dezvolte creativitatea, imaginația, să își dezvolte și să își formeze unele deprinderi de a lucra individual și în echipă, să își mai liniștească reacțiile agresive, să fie mai răbdători, toleranți și înțelegători cu ceilalți etc., au redescoperit plăcerea, utilitatea și necesitatea lecturii, și-au format deprinderi pentru o viață mai sănătoasă și echilibrată, cu o nutriție mai sănătoasă, au schimbat mediul în care trăiesc și au descoperit locuri noi: Ferma Zooland, Grădina Botanică Macea etc.. De asemenea, EDUCĂMP SOCIAL oferit suport unei familii defavorizate/vulnerabile cu 4 copii mici și o adolescentă în primul an de liceu pentru a beneficia de servicii educaționale – educație nonformală, orientare școlară, remediere curențe la matematică.

ASOCIAȚIA VIVIAL

Asociația Vivial din municipiul Timișoara, județul Timiș vizează serviciul de gospodărie culinară comunitară, care presupune aprovizionarea, prepararea și consumul ingredientelor produse de gospodăria de subzistență din comuna Cheveresu Mare, produse de o calitate excepțională și diversificată. În baza ingredientelor disponibile și a preferințelor exprimate de către membrii, se va crea meniuri locale care sunt oferite unei comunități urbane implicată în gestionarea și susținerea acestei inițiative. Abordarea asociației este fundamentată pe faptul că bucatăria există în primul rând pentru a-și îndeplini misiunea socială, aceea de a asigura o "piață de afectiune" pentru produsele excedentare sporadice ale gospodăriilor de subzistență din comuna Cheveresu Mare. Această piață de afectiune necesită și "clienți de afectiune", respectiv crearea unei microeconomii "de afectiune" între membrii/clienții asociației și membrii familiilor din aceste gospodării de subzistență. Încă de la înființare, întreprinderea are 5 angajați, respectiv: facilitator dezvoltare comunitară; 2 bucătari; 1 ajutor bucatar; 1 încărcător/descărcător. Dintre cele 5 persoane angajate, 2 persoane aparțin grupurilor vulnerabile, respectiv 1 bucatar și ajutorul de bucatar. Asociația a asigurat formare profesională pentru cei 2 bucătari (curs bucatar). Au fost achiziționate echipamente pentru bucatărie – mobilier specific inox, mașini de gătit, frigider și congelatoare, echipamente de procesare, vase, vase pentru gătit și preparare, etc. În același timp, au fost dotate salile destinate membrilor/clienților cu mobilier specific fiecărui spațiu. Până în prezent, s-au derulat achizițiile, s-au recepționat și s-au montat și pus în funcțiune mare parte din echipamentele din bucatărie, precum și dotările din spațiile de club (sala mese, cafenea,

biblioteca, sala educationala copii); s-au derulat campanii de promovare a activitatii asociatiei; s-a derulat prestarea de servicii de ateliere de gastronomie si evenimente de degustari. Pînă în luna iulie 2022 au fost înregistrate venituri în valoare de 19300 lei (din care 15750 în 2022) pentru serviciile oferite (club gastronomic, servicii ateliere de gatit).

În privința rezultatelor sociale se evidențiază următoarele: au fost identificate 11 gospodarii de subzistenta din comuna Cheveresu Mare (persoane peste 60 de ani sau familii cu multi membrii) care au nevoi de sustinere si ajutor pentru asigurarea subzistentei; a fost evaluata capacitatea individuala a batranilor din aceste gospodarii de a-si asigura mijloacele de trai din agricultura de subzistenta si modul in care acestia pot si doresc sa coopereze cu Asociatia pentru imbunatatirea conditiilor de trai; s-a achizitionat si distribuit seminte si material saditor necesar acestora pentru infiintarea culturilor de subzistenta si asigurarea unui potential de surplus care sa contribuie la asigurarea celorlalte nevoi de baza ale familiilor (repararea locuintei, asistenta medicala, integrare sociala, etc.); membrii asociatiei au acordat asistenta in ingrijirea gradinii familiilor care au avut nevoie; începand cu luna iunie 2022 se preia de la aceste gospodarii tot surplusul de produse agricole care nu este utilizat de familie pentru subzistenta.

SC BROADMED TEAM SRL

SC BROADMED TEAM SRL din municipiul Timișoara, Județul Timiș are ca obiect realizarea de produse de croitorie cu un accent ridicat pe partea de menținere a tradițiilor. Astfel, se vizează promovarea produselor realizate în cadrul atelierului, intrarea pe piața din România și din străinătate, sens în care este urmărită dezvoltarea permanentă a atelierului din punct de vedere al investițiilor, în aparatură de ultimă generație și interacțiunea directă cu alte entități economice care doresc achiziționarea creațiilor realizate în cadrul întreprinderii sociale. Broadmed Team are ca obiective crearea de locuri de muncă pentru persoane care aparțin grupurilor vulnerabile, autorizarea unui curs de formare profesională pentru persoanele care aparțin grupurilor vulnerabile, curs de Croitorie- participanții putând parcurge această formă de pregătire profesională în mod gratuit, precum și integrarea pe piața muncii a persoanelor care fac parte din următoarele categorii: femei abuzate fizic și mental, persoane cu handicap, persoane private de libertate, etc.

Încă de la înființare, întreprinderea are 5 angajați, aceleași persoane cu care s-a început activitatea (dintre cele 5 persoane angajate, 1 persoana aparține grupurilor vulnerabile). La sfârșitul lunii mai 2022 toate achizițiile necesare atelierului au fost realizate în totalitate, iar utilajele sunt de ultimă generație.

Pentru că și-a propus încă de la început să realizeze produse produse cu motive tradiționale și nu numai, până în luna iunie 2022 au fost produse: 1300 de body pentru copii brodate, 15 fețe de masă brodate, 24 de fețe de masă din damasc, batise brodate dama, batiste

bărbat (în pregătire se regăsește colecția de lenjerii de pat din bumbac organic și Jackard prodate).

Din punct de vedere economic, întreprinderea se află în punctul în care după 14 luni de implementare se poate considera că își atinge scopul financiar (până la sfârșitul lunii mai 2022, au fost realizate încasări de aproximativ 20000 de mii de lei). Chiar dacă profitul în această perioadă nu a fost mare, activitățile sociale au fost realizate așa cum au fost propuse, respectiv prin contribuția cu donații și sprijin acordat mamelor aflate în criză de sarcină, în parteneriat cu Asociația Life Call, precum și prin activitățile realizate în parteneriat cu CRIES în cadrul unei inițiative care își dorește să reducă risipa alimentară.

Nota:

Bunele practici ale economiei sociale de la nivelul regiunii Centru sunt prezentate pe baza informațiilor obținute în urma unor discuții/interviuri directe cu reprezentanții întreprinderii sociale, precum și din datele identificate pe site-urile lor oficiale (sau site-urile realizate în urma proiectelor/programelor de economie socială).

Informații suplimentare:

Victor Nicolăescu, Responsabil bune practici, Societatea Națională de Cruce Roșie din România, email: victor.nicolaescu@crucearosie.ro, www.argus-proiect.ro